

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı : E-16934678-163.01.08-00074378717

Konu : Doğrudan Nakliyat Kuralı - Malezya STA

09.05.2022 / 74378717
DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Bursa Gümrük Müşavirleri Derneğinin 06.04.2022 tarihli ve 586 sayılı yazısı.

Bursa Gümrük Müşavirleri Derneğinden alınan İlgi'de kayıtlı yazı konusu, ülkemiz ile Malezya arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması (STA) çerçevesinde doğrudan nakliyat kuralına ilişkin olarak Genel Müdürlüğümüz değerlendirmeleri aşağıda yer almaktadır.

Gümrük Kanunu'nun 11 inci maddesi; *"Gümrük işlemleriyle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili bulunan kişiler, Ticaret Bakanlığının veya gümrük idarelerinin talebi üzerine gümrük işlemleri ile sınırlı olmak kaydıyla belirlenen süreler içinde gerekli bütün belge ve bilgileri vermek ve her türlü yardımı sağlamakla yükümlüdür. Kendilerinden bu konularda bilgi istenilen kişiler, özel kanunlarda yazılı gizlilik hükümlerini ileri sürerek bilgi vermekten kaçınamazlar."* hükmünü amirdir.

Bakanlığımız müfettişlerince gerçekleştirilen denetim ve soruşturmalar, Bakanlık Makamı'nın bilgisi ve onayı dahilinde yürütülmektedir. Bu doğrultuda, Bakanlığımız müfettişlerince gümrük işlemleri ile alakalı olan kişilerden istenen her türlü bilgi ve belgenin müfettişlerimizce uygun görülen makama iletilmesi gerekmektedir.

10 Temmuz 2015 tarihli ve 29412 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye – Malezya Serbest Ticaret Anlaşması Çerçevesindeki Ticarete Eşyanın Tercihli Menşeinin Tespiti Hakkında Yönetmeliğin 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan *"... Bu hallerde, gümrük idareleri beyan sahibinden, konşimento gibi yükleniciye ait taşımacılık belgeleri ya da ambalaj işaret veya numaralarına dayanan gerçek veya somut kanıtlar ya da eşyanın kendisiyle ilgili her tür kanıt dâhil olmak üzere, bu hükümlerin yerine getirildiğine dair herhangi bir usulde verilebilecek tüm kanıtları temin etmesini talep edebilir."* ifadesi yalnızca ithalat anında talep edilecek belgeleri kapsamamaktadır. Bilakis, Bakanlığımızca yürütülen her türlü denetim ve sonradan kontrol işlemlerinde gümrük mevzuatında belirtilen süreler dahilinde söz konusu belgeler, eşyanın serbest dolaşıma girişinden sonra da talep edilebilmektedir.

Anılan Yönetmeliğin 46 ncı maddesinde; *"Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması bakımından bu Yönetmelikte yer almayan hususlar hakkında 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır."* denilmekte olup, Yönetmelik'te ayrıca bir süre belirlenmediğinden, Gümrük Kanunu'nun 13 üncü maddesine uygun olarak; Türkiye-Malezya STA kapsamında gümrük işlemlerini yerine getiren mükelleflerin ilgili belgeleri 5 yıl süreyle saklaması gerekmektedir. Bakanlığımızca uygun görüldüğü takdirde, söz konusu belgelerin ibraz edilmesi veya ilgili süre dahilinde sonradan temin edilmesi talep edilebilmektedir.

Bu çerçevede, Bursa Gümrük Müşavirleri Derneğinin yazısının konusunu oluşturan "doğrudan nakliyat" kuralına uyulduğunu kanıtlayabilecek her türlü belgenin talepte bulunan gümrük idaremize ve/veya müfettişlik makamına ibraz edilmesi gerekmektedir. Anılan yazıda atıfta bulunulan "İşlem Görmemişlik Belgesi" (Non Manipulation Certificate-NMC) transit gümrük idaresi tarafından düzenlenen ve eşyanın doğrudan nakliyat kuralına uygun olarak sevk edildiğini kanıtlayan bir belgedir. Öte yandan, Yönetmelik'te belirtildiği üzere; eşyanın transit ülkede gümrük gözetiminde kaldığını ve iyi koşullarda muhafaza edilmesine yönelik işlemler dışında bir işlemden geçmemiş olduğunu kanıtlayan diğer belgelerin de bahse konu kurala uyulduğunu kanıtlamak amacıyla gümrük idarelerine sunulması mümkündür. Bu belgelerin arasında, "transit ülkesi geçişini kapsayan tek bir sevk evrakı" da bulunmaktadır.

Söz konusu yazıda ifade edildiği üzere; Singapur limanı, Güneydoğu Asya bölgesinden yapılan sevkiyatların toplandığı büyük bir aktarma limanıdır ve Singapur Gümrük İdaresinin limanlarından transit geçen eşya için işlem görmemişlik belgesi düzenleyebildiği bilinmektedir. Bununla birlikte, herhangi bir sebepten ötürü yukarıda atıfta bulunulan belgelerin temin edilememesi halinde;

- Eşyanın Malezya'dan ihracatında düzenlenen Malezya Menşe Belgesi, taşıma belgeleri, Malezya gümrüklerince onaylanan ihraç belgesi,
- Eşyanın transit ülkeye girişi ve transit ülke gümrük idaresince gümrük gözetiminde geçici depolamaya kabul edilmesi esnasında tutulan onaylı kayıtlar/belgeler,
- Eşyanın transit ülkede gümrük gözetiminde geçici depolamadan çıkartılarak taşıma aracına yüklenmesine ilişkin transit ülke gümrük idaresince onaylanan kayıtlar/belgeler,
- Eşyanın gümrük idarelerine sunulması esnasında işlem gören ve onaylanan belgeler; transit ülke gümrük idaresinden temin edilmeli ve talepte bulunan gümrük idaremize ve/veya müfettişlik makamına arz edilmelidir.

Malezya'dan sevk edilen ve STA uyarınca ülkemize tercihli tarife talebiyle ithal edilen/edilmek istenen eşyanın Yönetmeliğin 15 inci maddesi hükümlerine uymadığı hususunda hasıl olan şüphenin bertarafına imkan verdiği müddetçe yukarıda sayılan belgelerin bir veya birkaçının ibraz edilmesi de mümkün bulunmaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz/rica ederim.

Hüsnü DİLEMRE
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Gereği:

Bursa Gümrük Müşavirleri Derneğine
(İhsaniye Mh. Barbaros Cd. Eserkent Sitesi
B Blok No:8 K:1 D:1 Nilüfer/Bursa)

-posta ile gönderilecektir.-

Bilgi:

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına
Gümrükler Genel Müdürlüğüne
Uludağ Gümrük ve Dış Ticaret Bölge
Müdürlüğüne

-EBYS üzerinden gönderilecektir.-